

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА ТА КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОНКОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Інформацію надано Центром медичної статистики МОЗ України на основі даних державної звітності

В 2012 році в Україні функціонувало 40 онкологічних диспансерів, 1 онкологічний центр у м. Києві, 1 міська онкологічна лікарня в м. Дрогобич Львівської області, 714 онкологічних відділень та кабінетів. В загальній лікувальній мережі зареєстровано 1979 оглядових кабінетів, що на 169 менше, ніж у 2011 р. (Табл. М1, М2). Кількість онкологічних ліжок в закладах системи МОЗ України – 9943, радіологічних і рентгенологічних ліжок - 2694; забезпеченість - 2,2 та 0,6 на 10 тис. населення відповідно (Табл. М3).

Лікування онкологічних хворих в 2012 році здійснювалося на 12 637 ліжках, при цьому забезпеченість на 10 тис. населення складала 2,8 ліжок (Табл. М4). Ліжковий фонд для лікування онкологічних хворих порівняно з 2011 роком збільшився на 34 ліжка. Показник забезпеченості ліжками для лікування онкологічних хворих на 1 тис. захворівших в 2012 р. склав 77,7; порівняно з 2011 роком він зменшився у 20 регіонах з 27, а в цілому по Україні забезпеченість ліжками на 1 тис. захворівших зменшилася на 1,5 ліжка у порівнянні з 2011 р. Як і раніше, неприпустимо низький рівень забезпеченості ліжками залишається в Житомирській (2,0), Київській (1,7), Рівненській (2,0) областях, що постраждали від аварії на ЧАЕС, та Харківській області (1,9 на 10 тис. населення).

В онкологічних диспансерах України було розгорнуто 10059 ліжок, в т.ч.: 7409 онкологічних для дорослих, 30 онкологічних для дітей, 2274 радіологічних та 346 гематологічних (Табл. М5). Середнє число днів роботи онкологічного ліжка становило в Україні в середньому 351,2 днів (Табл. М6), що на 3% вище за нормативний рівень. Практично у всіх регіонах завантаженість ліжка перевищувала норму на 3-6%. Зі значним перевантаженням працювали ліжка в Кіровоградській, Чернівецькій областях та в м. Київ. Недостатня завантаженість онкологічного ліжка була в Закарпатській (296,6), Рівненській (329,1), Івано-Франківській (323,0) та Полтавській (325,1) областях.

Середня тривалість перебування хворих на онкологічному ліжку складала 11,1 днів: від 8,2 - у Харківській області до 13,2 - в Хмельницькій області. Середній показник летальності на онкологічних ліжках в Україні в 2012 році був таким самим, як і в попередній рік - 0,8%; вищим від середнього цей показник був в АР Крим (2,0 %), Донецькій (1,5 %), Закарпатській (1,2 %), Луганській (1,4 %) областях та м. Київ (1,4%) і Севастополь (1,1 %).

В 2012 році в системі онкологічної служби України працювало 1964 лікарів-онкологів, або 0,43 на 10 тис. населення (Табл. М7). Цей показник був вищий за середній у Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій, Львівській, Тернопільській та Чернівецькій областях і в м. Києві.

В 2012 році із загальної кількості лікарів-онкологів пройшли атестацію 71,8 %, при цьому вищу та першу категорію мають 1169 лікарів, або 82,9% (Табл. М8).

Ендоскопічна служба була представлена 1063 ендоскопічними відділеннями та кабінетами (Табл. М9). Вони були обладнані 2960 апаратами, в т.ч. 1751 фіброгастроскопами, 476 фібробронхоскопами, 565 фіброколоноскопами. В 2012 р. 83,0% всіх досліджень складала езофагогастродуоденоскопія, 7,8% - бронхоскопія та 7,5% - колоноскопія.

Середнє навантаження у 2012 р. на один гастроскоп складало 865,6 досліджень, на один бронхоскоп - 298 і на один колоноскоп – 242,7 дослідження. В регіонах ці показники значно відрізняються. Навантаження на один езофагогастроскоп у Чернівецькій області складає 1730 досліджень, а в Донецькій – 581,8, на один бронхоскоп - коливається від 67,8 досліджень в Одеській області до 555 – в Івано-Франківській, на один колоноскоп – від 71 дослідження у Хмельницькій до 421,9 в Херсонській області, що свідчить про недостатнє використання апаратури в ряді регіонів. В 2012 р. один лікар-ендоскопіст в середньому в Україні виконував 2049,6 досліджень на рік, в тому числі 1701 гастроскопій, 159,2

бронхоскопій, 153,9 колоноскопій. Навантаження на 1 лікаря-ендоскопіста в областях коливається від 1524,1 досліджень в Запорізькій області до 2761,9 – в Полтавській.

Кількість мамографічних апаратів в 2012 р. зросла до 335; на них було виконано 729874 дослідження (Табл. М10). Найбільше навантаження на один апарат було у АР Крим, Волинській, Запорізькій, Кіровоградській, Херсонській та Черкаській областях. Найменше завантажені апарати в Вінницькій, Івано-Франківській, Полтавській, Сумській, Тернопільській та Хмельницькій областях. У розрахунку на 10 тис. жіночого населення найменшими були показники в Полтавській, Сумській, Тернопільській та Хмельницькій областях (32,6 - 95,4), що свідчить про необхідність раціонального використання мамографічної апаратури.

В 2012 році в Україні зареєстровано 54 цитологічних лабораторій, на 1 менше, ніж у 2011 р., в яких було виконано 19820857 цитологічних досліджень, що складає 4360,7 на 10 тисяч населення. Не зареєстровані цитологічні лабораторії в Житомирській, Сумській,

Чернівецькій та Чернігівській областях цитологічні лабораторії відсутні, тобто можливості цитологічного скринінгу використовуються недостатньо, що особливо важливо при діагностиці раку жіночих статевих органів.

Таким чином, матеріально-технічна база онкологічної служби в 2012 році в цілому по Україні майже не змінилась; в ряді регіонів вона, як і раніше, залишається незадовільною, що зменшує можливості в наданні населенню спеціалізованої онкологічної допомоги.

Таблиця М1 - Мережа закладів охорони здоров'я України, в яких розміщені онкологічні та радіологічні ліжка, 2012р.

Назва закладу	онкологічні		радіологічні	
	закладів	ліжок	закладів	ліжок
Всього	100	9768	52	2698
Національний інститут раку	1	544	1	56
Онкологічні диспансери	40	7409	40	2264
Обласні лікарні	5	233	3	35
Дитячі обласні лікарні	21	180	-	-
Харківський обласний центр урології та нефрології	1	60	1	20
Міські лікарні	18	603	4	85
Київський міський онкологічний центр	1	470	1	134
Дрогобицька міська онкологічна лікарня	1	60	-	-
Запорізька лікарня швидкої допомоги	-	-	1	40
Полтавська міська дитяча лікарня	1	5	-	-
Центральні районні лікарні	10	204	-	-

Таблиця М2 - Кількість онкологічних відділень (кабінетів) та оглядових кабінетів в лікувально-профілактичних закладах України, 2012 р.

Адміністративні території	Онкологічні відділення	Оглядові кабінети
Україна	714	1 979
АР Крим	29	24
Вінницька обл.	30	41
Волинська обл.	18	25
Дніпропетровська обл.	41	43
Донецька обл.	42	77
Житомирська обл.	25	40
Закарпатська обл.	16	169
Запорізька обл.	35	60
Івано-Франківська обл.	21	40
Київська обл.	30	106
Кіровоградська обл.	19	113
Луганська обл.	38	46
Львівська обл.	29	200
Миколаївська обл.	23	46
Одеська обл.	49	64
Полтавська обл.	28	124
Рівненська обл.	20	24
Сумська обл.	21	99
Тернопільська обл.	21	18
Харківська обл.	42	65
Херсонська обл.	19	64
Хмельницька обл.	27	175
Черкаська обл.	28	122
Чернівецька обл.	16	17
Чернігівська обл.	24	140
м. Київ	23	35
м. Севастополь	0	2